

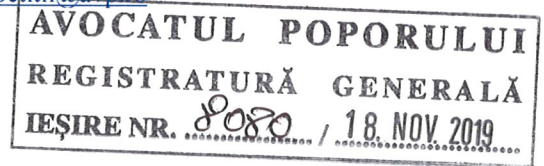

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,
Președintele Curții Constituționale

Referitor la solicitarea dumneavoastră formulată în cadrul dosarului nr. [REDACTED] D/2019, în conformitate cu dispozițiile art. 15 alin. (1) lit. g) și art. 22 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, vă transmitem, alăturat, punctul de vedere referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată și modificată.

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Ref. Dosar Curtea Constituțională nr. [REDACTED] D/2019

PUNCT DE VEDERE

privind excepția de neconstituționalitate invocată de către contestatoarea [REDACTED], în dosarul nr. [REDACTED] aflat pe rolul Tribunalului București - Secția a V-a Civilă

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată și modificată, potrivit căroră:

„Art. 17 (1) Poate candida ca independent cetățeanul român sau cetățeanul altui stat membru al Uniunii Europene care are dreptul de a fi ales și este susținut de cel puțin 100.000 de alegători. Cererea de admitere a candidaturii independente se depune la Biroul Electoral Central, în 4 exemplare, însoțită de un exemplar al listei de susținători, cu cel puțin 60 de zile înainte de ziua de referință. (2) Cererea de admitere a candidaturii independente cuprinde numele, prenumele, prenumele părinților, cetățenia, domiciliul, locul și data nașterii, ocupația și profesia candidatului, precum și semnătura acestuia. (3) Dispozițiile art. 16 alin. (5) și (6) se aplică în mod corespunzător. Două exemplare ale propunerii de candidatură independentă, certificate de președintele Biroului Electoral Central prin semnătură și aplicarea ștampilei, se restituie depunătorului, care are obligația de a depune un exemplar la Tribunalul București. (4) Nu se pot depune liste de candidați independenți. Nu se admit candidaturi independente pe listele de candidați depuse de partidele politice, alianțele politice sau alianțele electorale. Nu se admit candidaturi independente

*ale membrilor partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale sau ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale.***Art. 18 (1)**Un alegător poate susține un singur/o singură partid politic, alianță politică, alianță electorală, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale sau candidat independent.**(2)**Lista susținătorilor constituie un act public, sub sancțiunea prevăzută de art. 292 din Codul penal. În finalul listei, persoana care a întocmit-o este obligată să facă o declarație pe propria răspundere, prin care să ateste veridicitatea semnăturilor susținătorilor. Modelul listei susținătorilor și cel al declarației pe propria răspundere sunt stabilite prin hotărâre*) a Guvernului”.

Autoarea excepției apreciază că dispozițiile **art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată și modificată**, aduc atingere **art. 8 alin.(1) și art.53 din Constituție**, și respectiv **art. 18 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale**.

Prin **Încheierea pronunțată în data de 12.04.2019** de sesizare a Curții Constituționale, **Tribunalul București, Secția a V-a Civilă** și-a exprimat punctul de vedere cu privire la constituționalitatea textelor legale criticate, în sensul că, **excepția de neconstituționalitate invocată în cauză este întemeiată** întrucât *„dispozițiile în discuție, în forma în vigoare, aduc atingere dreptului constitutional de a alege și de a fi ales, având în vedere perioada scurtă de timp avută legal la dispoziție, potrivit calendarului de alegeri aprobat de Guvern prin H.G. nr. 81/2019, pentru 100.000 de semnături necesare participării la alegerile europarlamentare, precum și prin raportare la resursele financiare și logistice pe care le are la dispoziție un candidat independent”* față de **art. 53 din Constituție**.

Referitor la critica de neconstituționalitate a art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată și modificată, față de art. 53 din Constituție constatăm că aceasta **poate fi reținută**.

Astfel, în privința criticilor de neconstituționalitate raportate la prevederile **art. 53 din Constituție**, precizăm că normele legale supuse controlului de constituționalitate pun în discuție restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți cetățenești, respectiv **aduc atingere dreptului constitutional de a alege și de a fi ales, având în vedere perioada scurtă de timp avută legal la dispoziție, pentru strângerea unui număr de 100.000 de semnături necesare participării la alegerile europarlamentare raportat la resursele financiare și logistice pe care le poate avea la dispoziție un candidat independent.**

În interpretarea sistematică a art. 53 din Constituție, restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți se referă la drepturile și libertățile fundamentale ce fac obiectul prevederilor constituționale ale art. 22-art.52. Astfel, din examinarea criticilor de neconstituționalitate și raportat la dispozițiile de lege criticate referitoare la dreptul de a fi ales sau dreptul de a fi ales în Parlamentul European consacrate de art. 37 și art. 38 din Constituție, considerăm că se pot reține criticile de neconstituționalitate ale **art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007, republicată și modificată** (în acest sens, a se vedea și considerentele **Deciziei Curții Constituționale nr. 65/2011**).

Totodată, în acest context poate fi reținut și faptul că textul normativ criticat încălcă dispozițiile constituționale referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți, întrucât, *restrângerea unor drepturi constituționale poate fi admisă, numai dacă ea răspunde nevoii de a asigura securitatea juridică a drepturilor și libertăților celorlalți, atât în perspectiva intereselor individuale, cât și a celor naționale sau de grup și a binelui public, fiind o modalitate de salvagardare a unor drepturi în situațiile în care exercițiul lor are un caracter antisocial, situație care însă, nu se regăsește în cauza de față (a se vedea **Decizia Curții Constituționale nr. 245/2004**).*

În acest sens este și jurisprudența Curtea de Justiție a Comunităților Europene (C.J.C.E.) care a statuat că *„este posibil să se impună restrângeri ale exercițiului drepturilor fundamentale, în special în cadrul unei organizări comune a pieței, cu condiția ca aceste restrângeri să răspundă efectiv unor*

obiective de interes general urmărite de Comunitate [în prezent, de Uniune – n.a.] și să nu constituie, în comparație cu scopul urmărit, o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere chiar substanței acestor drepturi, (cauza C-292/97, Kjell Karlsson și alții, Hotărârea din 13 aprilie 2000, curia.europa.eu).

Astfel, potrivit prevederilor legale criticate poate candida *ca independent cetățeanul român sau cetățeanul altui stat membru al Uniunii Europene care are dreptul de a fi ales și este susținut de cel puțin 100.000 de alegători. Cererea de admitere a candidaturii independente se depune la Biroul Electoral Central, în 4 exemplare, însoțită de un exemplar al listei de susținători, cu cel puțin 60 de zile înainte de ziua de referință.* Ca atare, procedura de înregistrare a candidaturilor se desfășoară cu celeritate, legea stabilind termene foarte scurte, calculate pe ore/zile. În consecință, candidatul independent are un termen foarte scurt pentru a îndeplini condițiile de fond și de formă prevăzute de lege și de a participa la procesul electoral organizat cu ocazia alegerilor europarlamentare.

Pornind de la aceste premise normative și având în vedere că cerințele prevăzute de lege, respectiv cele reglementate de art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007, republicată și modificată, trebuie verificate de Biroul Electoral Central în vederea emiterii deciziei corespunzătoare se constată că procedura de verificare, sub aspectul termenelor în care se desfășoară, nu numai că este improprie, dar transformă actul de verificare într-o formalitate care anulează scopul reglementării. Astfel, toate aspectele privite coroborat: (i) numărul nedeterminat de candidați care pot formula propunerile de candidatură în intervalul relativ scurt prevăzut de calendarul alegerilor, (ii) numărul nedeterminat de persoane care pot formula contestații, (iii) numărul minim de 100.000 de alegători care trebuie să se regăsească pe lista de susținători a fiecărui candidat, (iv) datele cu caracter personal care trebuie supuse verificării, sub sancțiunea răspunderii penale a falsului în declarații, nu fac altceva decât să demonstreze că autoritățile publice implicate în procedura de verificare a îndeplinirii condițiilor de fond și de formă - Biroul Electoral Central și Curtea

Constituțională - îndeplinesc un rol formal, nefiind în măsură ca, în termenele fixate de lege, să realizeze un control efectiv și real cu privire la toate aspectele supuse verificării (a se vedea considerentele **Hotărârii nr. 44/2019 a Curții Constituționale**, punctele 17 și 18).

Astfel, în acest caz, în opinia noastră, potrivit art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007, republicată și modificată, **se constituie**, în comparație cu scopul urmărit, **o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere chiar substanței dreptului constitutional de a alege și de a fi ales, având în vedere perioada scurtă de timp avută legal la dispoziție, pentru strângerea unui număr de 100.000 de semnături necesare participării la alegerile europarlamentare a candidaților independenți.**

În consecință, considerăm că dispozițiile art. 17 și art. 18 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată și modificată, față de art. 37, art. 38 și art. 53 din Constituție sunt **neconstituționale**.

Avocatul Poporului,

Renate Weber
